

Kahraman Sensin!

“Sen hiç muşmula ile oruç tuttun mu evlat?” diye sorardı dedem damadı olan babama.

“Biz tuttuk” derdi. Konu genelde orada kapanırdı.

Küçüktüm, ne muşmulayı ne de orucu anlardım.

Önce dedem göçtü, sonra babam. Muşmulayla tutulan orucun anlamını bulmam ise bugünlere denk düştü.

Amaca ulaşmak için kullandığın araçlara bahane bulma. Amacını unutma.

Arkeologlar dünyadaki en eski insan fosillerini Afrika’da buluyorlar. Kesin bir gerçeklik olmasa bile bilimin ışık tutabildiği kadarıyla en eski atalarımız Afrika’da yaşamış. O günün koşullarını bilebilmemiz, idrak edebilmemiz, empati kurabilmemiz mümkün değil. Ama içlerinden birileri yaşamış ki insan soyu tükenmeden bugünü etmişiz. Hala devam eden bir evrilmemiz var. Bundan çok değil 200 sene önceki insanlardan bile belirgin farklarımız var. Daha geriye gittiğimizde ise dış sayısından tutun da, omurga şekline kadar, yüz ovalinden, göz görüş keskinliğine kadar.

Yaşam süreleri de uzuyor. Ortalama insan ömrü sürekli artıyor. Çünkü yenidoğan ölümleri minimize edilebiliyor, kronik hastalıklarla boğuşanlar sürünerek de olsa yaşatılabilir, erken tanı var, tıbbi cihazlar var, organ nakilleri var, kan alımı, kan verimi, pek çok çeşit protezler, yapay organlar, yapay damarlar, baskılayıcı ilaçlar, iyileştirici ilaçlar, aşılar, görüntüleme yöntemleri vs derken... Belki de ölümsüzlüğü bulacak insanoğlu! Geriye dönüp ölmüşlerimize yanacağız. Basit bir kalp durmasıyla kaybettik merhumlarımızı deyip ağıt yakacağız.

Aslında yine de öleceğiz. Çünkü o muhteşem tıp teknolojisini bilen, bulan, yapan, yaptırtan insanoğlu insan, koy doğaya, iki gün hayatta kalabilecek bilgiye sahip değil artık. Hayatında buğdayı başağında, pamuğu dalında, kabağı çiçeğinde, üzümü bağında, karpuzu bostanında görmemiş bir nesil geliyor gümbür gümbür. Muzun, ayvanın, portakalın, biberin ve de çileğin mevsimi olduğuna imkanı yok inandıramayacağımız bir nesil.

Diyelim bir nükleer patlama oldu, kalanlar kaçıştı öteye beriye, dünyada ciddi ölçekte bir bölgede etkilenmiş olsun misal. O kaçışanlar aklıktan birbirini yiyebilir ama doğada hayatta nasıl kalınır bilemez. Çünkü hani o hücrelerindeki hayatta kalma yönündeki özbilgiye, herhangi bir akıllı telefon ve mazallah internet olmadan mümkünü yok erişemez.

Temiz su kaynakları tabir yerindeyse suyunu çekiyor. Şu ana dek yağın olarak kullanılmış enerji kaynakları ona keza. Kömür,

petrol, doğalgaz rezervlerinin sonsuz olmadığı gün gibi ortada da olsa ihtiyatlı kullanmaya yönelik en ufak bir gerçek girişim yok. Güneş, rüzgar, jeotermal gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı devde kulak bile sayılmaz. Uzaya, Ay’a filan gidildi, uydularla tepeden pek çok şey izlenebiliyor, dijital mühendislik altın çağında duruyor ya, geçiniz efendim.

Dünya nüfusu olmuş 7.6 milyar kişi...

Afrika depar atmış, Avrupa düşüşe geçmiş...

Hepsi hava cıva.

Bazı şeyler odağından çıktı, benmerkezcilik mezihmet, empati ve sempati yüzyılın keşfedilmiş en az hakkı verilen ama en çok telafuz edilen kelimeleri oldu.

Gelin görün ki olmuyor. Boşa koyuyoruz dolmuyor, doluya koyuyoruz almıyor.

Her yeni keşifte adımların uzunluğu ve alınan yol artıyor. Ancak böylelikle insanlık daha çok unutup. Daha az yerinden kalkıyor. Hareketlerinin kısıtlandığından ve buna çanak tutanın kendisi olduğundan bihaber değil tabii ki.

İşine geliyor. Tembellik, işine geliyor. Yakamayacağı kadar çok yemek, yiyemeyeceği kadar çok almak, alamayacağı kadar çok istemek, isteyemeyeceği kadar çok arz. Her şey çok. Demek ki mücadelelerimiz çoklarla olmalı.

Hayatımızdan bazı çokları çıkarmanın yolları olmalı. Bunun sadece bize özel reçeteleri olmalı.

Şayet çoklara karşı bu düşkünlüğümüz gerçekse, o halde çok sağlıklı olmaya çalışmak niye yok aralarında? Gerçi buna karşı da önlem almış modern çağ kapitalizmi. Diyor ki, gel bu kapsüllerden kullan, bol bol kullan. Omega üçler, altılar havada uçuşsun, gençlik iksirleri Qenzimlirmiş, B, C, D, E, A vitaminleriymiş... Kardeşim bunların kaynakları ne diye soran yok mu? Var. Ama seslerini bastırabilecek kadar çok reklam, o reklamlarda boy gösteren akli bize bin basan hekimler, bilimadamları dururken kendine güvenen insan az. Ben niye domates yiyince aynı şey olmuyor diye sorana, o kadar domates yiyemezsin bunlar özü, binlerce domatesten süzüldü diyorlar. Ne gerek var balık yağı kapsülüne, balık yesem olmaz mı diyene, balıklar kültür üretimi, sağlıksız diğerlerinde de ağır metal var diyorlar.

Peki sen nereden elde ettin deyince, uçsuz bucaksız okyanuslardan sizin için en özel yöntemlerle elle beslenip, katletmeden öldürülüp, soğuk sıkımla şifa niyetine yapıldı, fiyatı da bir alana bir bedava üç on para diyorlar. Peki bu uydurmaları

Kahraman Sensin!

Yiyor muyuz? Yemiyoruz demek isterdik de, adamların ciroları ortada. Demek ki neymiş? Balık tutmak yerine balıkyağı verilmesini pek de güzel yeğlermişiz. Vah vah vah...

Siz de bir şey yapmak isteyenlerdenseniz, biraz geriye, hatta olabildiğince geriye giderek, öncelikle mevsimsel beslenmeyle ilgili bilgilenecek ve kendi çocuğunuza hatta civarda gördüğünüz çocuklara bunları anlatarak başlayabilirsiniz. Varsa evinizin, apartmanınızın bahçesinde, yoksa saksıda birkaç girişimde bulunabilir, o çok hızlı akan ve hiçbir yavaşlamaya tahammülü olmayan hayatınıza küçük ve kısa nefeslenmeler katabilirsiniz.

Hep tespit hep tespit, bize somut önerilerle gel diyenlere şunu önerebilirim: Haftada bir aldığınız herhangi bir ambalajlı ürünü hayatınızdan çıkarabilirsiniz. Yılda toplam elliiki adet tükettiğiniz bu ürünü almadığınızda hiçbir şey değişmez diye düşünüyorsunuz ama kesinlikle yanılıyorsunuz. O elliiki adet için kırk takla attıklarının farkına vardığınızda gücün sizde olduğunu da göreceksiniz.

Bir de hangi sıfatla ahkam kesiyorsun, eğitimin bu alanda mı ki diyenler var ki, onlara çok gülüyorum. Hekim, ziraat mühendisi ya da gıda mühendisi değilim. Hayata gelmiş bir ölümlüyüm. Bana tanınmış bu akıllara durgunluk veren muazzamlıkta işleyen bedenime, kaç yıl olduğunu bilmediğim ömrümde iyi bakmak ve sağlıklı yaşamakla mükellefim. Altı yedi yıl tıp eğitimi almış, belki üzerine uzmanlık yapmış, hatta akademik kariyer yapmış hekimlerimize, dört yıl zirrat mühendisliğinin çeşitli dallarında eğitim görmüş, belki daha ileri eğitimlerle kendini pekiştirmiş ziraat mühendislerimize, yine dört yıl eğitim, hadi diyelim üst eğitim vs ile bayağı bilgilenmiş gıda mühendislerimize gayet tabii ki saygı duyuyorum. Ancak hiçbirinin söylediğini de bir kutsal kitap metni gibi kayıtsız şartsız kabul edilebilir görmüyorum. Ama daha da önemlisi, bana bahşedilmiş, bana emanet edilmiş, benim kullanımına sunulmuş değerli bedenim ve hayatım için, asıl bilginin bizzat bende yer aldığını biliyor, çaba sarfediyor, hissederek ve farkına vararak yaşamayı her şeyin önünde tutuyorum.

Bırakınız küresel güçler canhıraş bir şekilde hayatlarınıza sızmaya çalışsın. Tüm besin maddeleriyle, içme ve kullanma sularıyla, ambalajlarla, toprağa, havaya, bedeninize yani hayatınıza hükmetmeye çalışsın. Dünya nüfusunun nasıl, nerede, hangi hastalıklarla, hangi sağlık mecburiyetleriyle yaşayacağına karar versin, bunun için oluk oluk para akıtsın. Dünyaya hükmettiğini, gücü tekellediğini, tek ve son sözü daima kendinin söyleyeceğine inansın.

Varsın sizi köşeye sıkıştırırsın.

O köşeden gözlerinin içine bakıp yüzlerine tükürerek, bu hayat

benim ve ben karar veririm dediğiniz anda, karanlıkların efendisi bu vahşi kapitalist canavarları, birer hayaletle dönüştürebilirsiniz.

Aslında hem size bahşedilen hem de sizin vesile olduğunuz hayatların kahramanı olabilirsiniz.

Aslında aldığınız her nefesin, kaç tane olduğuna bakmaksızın, hakkını verip, adınızla değil, yaptıklarınızın hürmetiyle anılarak ebediyen yaşayabilirsiniz.

Bu hayat sizin.

Gıda ve su da sizin hakkınız.

Hakkınızı kimselere teslim etmeyiniz.

Gerekirse muşmula ile de oruç tutulabilir, biliniz.